

Донецький обласний палац дитячої та юнацької творчості

ПРОФЕСІЙНО- ПЕДАГОГІЧНА КУЛЬТУРА

Тетяна СОКОЛЕНКО,
завідувач методичного відділу ДонОПДЮТ

ЛЕКСИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ

- Сукупність матеріальних і духовних цінностей, створених людством протягом історії.
- Освіченість, вихованість; рівень досконалості певної галузі господарської або розумової діяльності

CULTURE

Культура - це сфера духовного життя суспільства, що охоплює, насамперед, систему виховання, освіти, творчості, а також установи й організації, що забезпечують функціонування цих систем.

ПРОФЕСІЙНА КУЛЬТУРА ОСОБИСТОСТІ ПЕРЕДБАЧАЄ:

засвоєння професійних знань

професійну компетентність, сформованість професійно значущих якостей, які необхідні для участі в професійній діяльності

духовний потенціал особистості

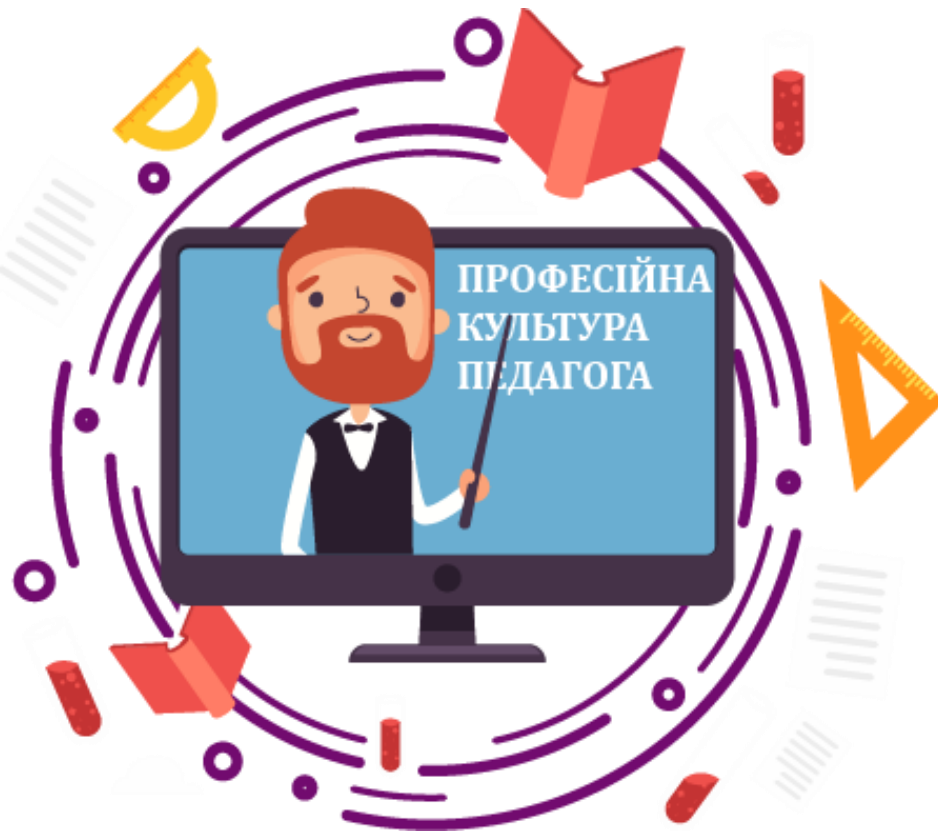
інтелектуальні, емоційні і практично-дієві компоненти її свідомості

ЯКОСТІ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ:

- ❖ інтерес до професійної діяльності;
- ❖ уміння і навички рефлексії;
- ❖ сформованість духовних цінностей;
- ❖ ступінь усвідомленості професійних дій;
- ❖ опора в діяльності на знання особливостей дітей;
- ❖ сформованість найважливіших моральних якостей (відповідальність, почуття такту, працьовитість);
- ❖ здатність працювати за різними технологіями і методичними системами;
- ❖ спостережливість.

Професійна культура педагога є інтеграційною якістю особистості педагога-професіонала, умовою та передумовою результативної педагогічної діяльності, складним особистісним новоутворенням, що інтегрує рефлексивну культуру, професійну компетентність, педагогічну майстерність, здатність до науково-дослідної діяльності, спрямованої на професійне самовдосконалення та самореалізацію.

КОМПОНЕНТИ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ:

- **аксіологічний** – утворений сукупністю педагогічних цінностей (знаннями, ідеями, концепціями, що мають значущість для суспільства і окремої педагогічної системи);
- **технологічний** – включає способи і прийоми педагогічної діяльності вчителя;
- **особистісно творчий** – розкриває механізм

ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ПЕДАГОГА:

духовна культура
(світоглядна, чуттєвоемоційна, моральна)

система професійно значущих знань,
умінь та навичок

здатність до творчої праці

професійно значущі види особистісної культури
(комунікативна, мовленнєва, розумової праці,
дослідницька, екологічна, фізична)

активна життєва позиція, потреба у
самовдосконаленні

СТРУКТУРА ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ

педагогічні знання

педагогічні
почуття та мотиви

педагогічні
переконання

педагогічні
вміння та навички

організаторсько-
педагогічні здібності

культура спілкування
та педагогічний такт

Донецький обласний палац дитячої та юнацької творчості

**МЕТОДОЛОГІЧНА ТА МЕТОДИЧНА
КУЛЬТУРА ПЕДАГОГА: КОНЦЕПТИ
ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

«Методологія» - від грецької

methodos – «шлях до чогось», «шлях дослідження»,

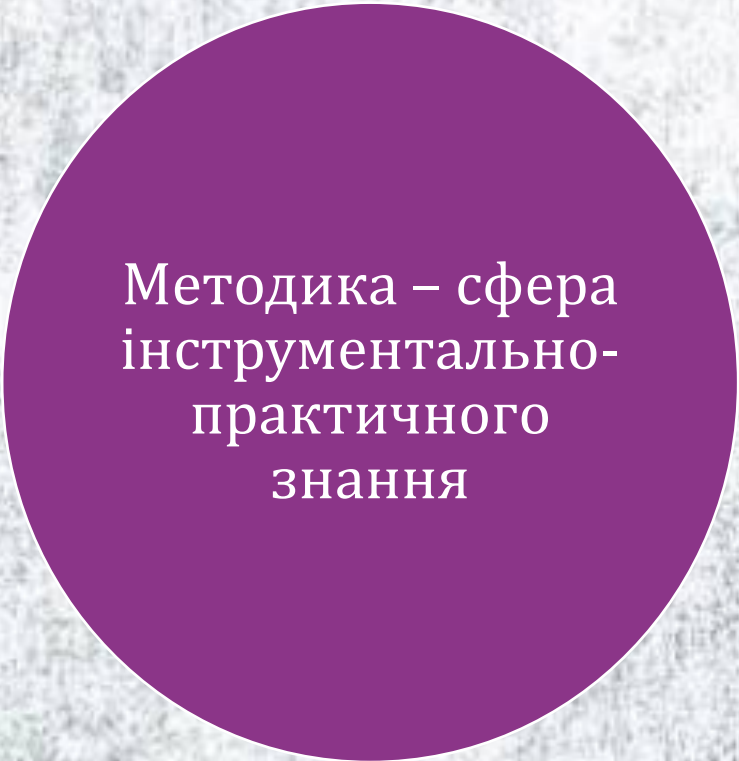
logos – слово, поняття, навчання = «вчення про метод»

**Методологія стосовно методу
є поняттям більш широким і загальним**

**Методологія –
галузь науки**

**Методика – сфера
інструментально-
практичного
знання**

РІВНІ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ

ПРЕДМЕТ МЕТОДОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

аналіз принципів, концепцій, теорій, підходів

пророблення понятійного апарату пізнавального процесу й відповідної термінології, мови досліджень

опис і аналіз дослідницького процесу, його етапів і фаз

вивчення сфер застосовності різних методів, процедур, технологій

розробка окремих методів

Методологія – це концептуальний виклад мети, змісту, методів дослідження, які забезпечують отримання максимально об'єктивної, чіткої, систематизованої інформації щодо процесів та явищ.

ПОКАЗНИКИ МЕТОДОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ:

• наявність у суб'єкта дослідницької методологічної позиції стосовно системи знань

• володіння системою наукових знань, узятих з боку їхніх функцій, властивостей, будови, взаємин і процесів, що відбуваються з ними

• здатність до глибокого методологічного аналізу систем знання в плані виявлення їх внутрішніх і зовнішніх, статичних і динамічних, атрибутивних і реляційних, ціннісних і аплікативних властивостей і структур

• володіння процедурами методологічного аналізу

МЕТОДОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА ОСОБИСТОСТІ

- ❖ **культура мислення, тобто слідуванням правилам формальної логіки в ході методологічної роботи**
- ❖ **дотримання правил наукового пошуку, прийнятих науковим співтовариством**

**Методологічна культура
є механізмом саморозвитку
педагога-дослідника**

Професійно-педагогічна культура

—

Методична культура

Методична культура як інтегративне особистісне утворення

Загальне

Особливе

Методична культура як інтегрований показник

системна характеристика сутнісних властивостей особистості

узагальнений показник технолого-методичної готовності

сформованість уміння трансформувати психолого-педагогічні і предметні знання в методичну діяльність

вища форма активності і творчої самостійності

Логіка розвитку методичної культури

**методична
грамотність**

**ГОТОВНІСТЬ ДО
МЕТОДИЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

**методична
КОМПЕТЕНТНІСТЬ**

Основні складові методичної культури

- знання методики проведення гурткового заняття;
- правильне складання тематичного і поурочного планування;
- озброєння вихованців системою знань, умінь і навичок;
- знання класифікації основних форм, видів, методів навчання та високомайстерне їх використання;
- розвиток у дітей пізнавального інтересу, здібностей, волі, емоцій, мовлення, мислення, пам'яті, уваги, уяви, сприйняття;
- здійснення педагогічної освіти, досвіду;
- володіння педагогічним тактом;
- формування навичок раціональної організації освітньої праці;
- об'єктивність в оцінці знань, умінь і навичок вихованців.

Риси, властиві педагогу з високим рівнем методичної культури

творча самостійність

високий рівень самоорганізації

працелюбність і старанність

цілеспрямованість у досягненні своєї мети

потреба в самовихованні, формуванні досвіду
духовного і професійного самовдосконалення

Методична культура педагога

форма його вищої активності,
творча самостійність,
стимул і умова вдосконалення
освітнього процесу,
передумова виникнення нових ідей
у педагогічній науці та практиці

